

Standard Eurobaromeeter 94

Rahvuslik aruanne

Avalik arvamus euroopa liidus

Eesti

Talv 2010-2021

Uuringu tellis ja seda koordineeris Euroopa Komisjon, kommunikatsiooni peadirektoraat.

Aruanne on koostatud Euroopa Komisjoni Eesti Esinduse jaoks.

Käesolev dokument ei esinda Euroopa Komisjoni seisukohti.
Selles esinevad arvamused ja tõlgendused kuuluvad aruande autorile.

Standard Eurobaromeeter 94 – Laine EB94.3 – Kantar

Standard Eurobaromeeter 94

Rahvuslik aruanne

AVALIK ARVAMUS EUROOPA LIIDUS

EESTI

<https://europa.eu/eurobarometer>

Uuringu tellis ja seda koordineeris Euroopa Komisjon, kommunikatsiooni peadirektoraat.

Aruanne on koostatud Euroopa Komisjoni Eesti Esinduse jaoks.

SISUKORD

SISSEJUHATUS	2
PEAMISED TULEMUSED	3
I. KÕIGE OLULISEMAD TEEMAD EESTIS JA EUROOPA LIIDUS	4
1 Kõige olulisemad teemad Eestis	4
2 Kõige olulisemad teemad Euroopa Liidus	5
II. INSTITUTSIOONIDE USALDUSVÄÄRSUS	6
III. TOIMETULEK KORROONAVIIRUSE PANDEEMIAGA	7
1 Rahulolu pandeemiavastaste meetmetega	7
2 Euroopa Liidu prioriteedid võitluses koroonaviiruse pandeemiaga	8
3 Euroopa Liidu usaldusväarsus otsuste langetamisel	9
4 Euroopa Liidu vahendid kriisidega toimetulekuks	10
5 Euroopa Liidu taastekava majanduse toetamiseks	10
6 Euroopa Liidu roll COVID-19 vaktsiinide tagamisel	11
KOKKUVÕTE	12

SISSEJUHATUS

Käesolev aruanne annab ülevaate Eurobaromeeter 94 uuringust, mis viidi läbi 2021. aasta talvel. Andmeid koguti 12. veebruarist 11. märtsini kokku 39 riigis, sealhulgas Euroopa Liidu 27 liikmesriigis, viies kandidaatriigis (Põhja-Makedoonia, Türgi, Montenegro, Serbia ja Albaania), Põhja-Küprosel (Küprose-Türgi kogukond, mida ei valitse Küprose Vabariik), Šveitsis, Ühendkuningriigis, Norras, Islandil, Bosnia ja Hertsegoviinas ning Kosovos¹.

Eestis viidi küsitlus läbi interneti teel ajavahemikus 12.02.–11.03.2021. Kokku küsitleti 1054 Eestis elavat Euroopa Liidu kodanikku, s.t inimesi, kellel on vähemalt ühe Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus, kes elavad riigis alaliselt ning on võimelised vastama küsimustele kas eesti või vene keeles. Seega ei esinda uuring Eestis alaliselt elavate Venemaa, Ukraina, Valgevene jt riikide kodanike ega ka määratlemata kodakondsusega inimeste arvamust (halli passi omanikud)².

Trendide analüüsis tuleb silmas pidada seda, et kui 2013–2020 on võrdluseks olnud 28 liikmesriigi keskmine (k.a Ühendkuningriik), siis alates 2021. a uuringust on võrdlusbaasiks 27 liikmesriiki, ilma Ühendkuningriigita.

Aruanne esitab eelkõige Eesti tulemusi võrreldes Euroopa Liidu 27 liikmesriigi keskmisega. Mõningal juhul on välja toodud ajaline trend. Uuringu peamine eesmärk oli kaardistada Eestis eksisteerivaid ning Euroopa Liiduga seotud arvamusi ja hoiakuid.

Aruande esimene osa annab ülevaate sellest, mida Eesti elanikud näevad Eesti ning Euroopa Liidu kõige tõsisemate probleemidena. Teine osa keskendub institutsioonide usaldusväärsusele ning usalduse ajalisele trendile. Kolmas osa, mis puudutab COVID-19 pandeemiat ja sellega seotud hoiakuid, annab ülevaate inimeste hinnangutest riigile ning Euroopa Liidule seoses toimetulekuga COVID-19 kriisis.

¹ Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244(1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusel Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

² Metoodika täpsema ülevaate leiate: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2355> „First results“ alt.

PEAMISED TULEMUSED

Kõige olulisemad teemad Eestis ja Euroopa Liidus

- Oluliselt on tõusnud tervishoiu teema tähtsustamine – kaks kolmandikku Eesti kodanikest peab seda üheks kõige olulisemaks küsimuseks, millega Eesti hetkel silmitsi seisab.
- Muret tuntakse ka majandusliku olukorra ja tööpuuduse pärast, sarnaselt eelmise kevade COVID-19 lainele. Need teemad olid individuaalsel tasandil esimesed, mida koroonaviiruse pandeemia mõjutas.
- Ka Euroopa Liidu murekohana nähakse eelkõige tervishoidu ning teise olulise probleemina majanduslikku olukorda.
- Sisserände kui olulise küsimuse väljatoomine on viimase kahe uuringulaine jooksul (ehk koroonaviiruse pandeemia ajal) oluliselt langenud.

Institutsioonide usaldusväärsus

- Usaldusväärseimateks institutsioonideks peetakse politseid, kaitseväge ning Eesti tervishoiusüsteemi ja tervishoiutöötajaid, keda usaldab enam kui 80% Eesti kodanikest.
- Eesti valitsuse usaldusväärsus on 2020. aasta suviste tulemustega võrreldes tõusnud (46 protsendilt 53 protsendile).
- Euroopa Liit on jõudnud kõrgeima tulemuseni viimase seitsme aasta jooksul, nimelt väljendab liidu vastu usaldust kaks kolmandikku Eesti elanikest.

Toimetulek koroonaviiruse pandeemiaga

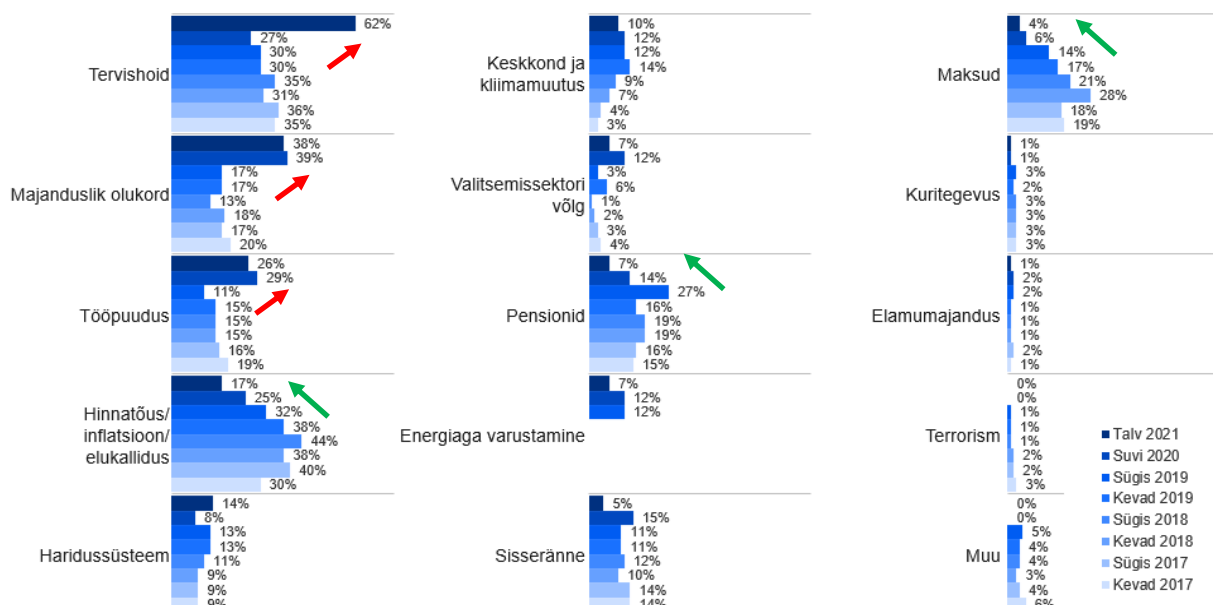
- Eesti inimesed on keskpäraselt rahul Eesti valitsuse meetmetega võitluses pandeemiaga. Rahulolu on oluliselt madalam 2020. aasta suve tulemusest, kuid on pea võrdväärne EL27 keskmisega.
- Eesti kodanike arvates peaks Euroopa Liit tähtsustama kiiret juurdepääsu ohututele ja tõhusatele vaktsiinidele ning peaks seda tagama kõigile EL-i kodanikele. Oodatakse ka investeringuid majandusse, et liikmesriikide kriisist taastumine oleks kestlik ja õiglane.
- Inimesed usaldavad, et Euroopa Liit teeb õigeid otsuseid – see ei ole eelneva lainega võrreldes muutunud. Eesti kodanikest väljendab usaldust EL-i vastu 61% ning Euroopa Liidu liikmesriikide üleselt 59% kodanikest.
- Valdav osa kodanikest nõustub ka, et Euroopa Liidule tuleks anda pädevused, mis võimaldaks sarnaste kriisidega tulevikus paremini toime tulla. Nõnda vastasid 86% Eesti kodanikest ning 84% Euroopa Liidu kodanikest.
- Inimesed usuvad endiselt Euroopa Liidu taastekava tõhususse, kuid hoiakud on skeptilisemad kui eelmise kevade COVID-19 laine ajal.

I. KÕIGE OLULISEMAD TEEMAD EESTIS JA EUROOPA LIIDUS

1 Kõige olulisemad teemad Eestis

Olukord Eestis ning terves maailmas on viimase aasta jooksul oluliselt muutunud, ning see väljendub ka inimeste muutunud fookustes.

QA3: Millised on Teie arvates kaks kõige olulisemat küsimust, millega Eesti hetkel silmitsi seisab?

Pandeemia esmased mõjud väljendusid enim majandusliku olukorra ning tööpuuduse kui murekohtade nägemises. Need on teemad, mis mõjutasid koroonakriisi alguses inimeste isiklikku elu kõige rohkem. On loomulik, et neid aspekte tõstetakse esile ka kõige olulisemate probleemidena. Eesti elanikud on pandeemia jooksul tundnud hirmu töö kaotamise ning majandusliku olukorra halvenemise ees. Muude, laiema haardega teemade mõju ilmses alles koroonakriisi edasises arengus.

Uues laines on näha, et väga tugevalt on tõusnud ka tervishoiu valdkonna murekohtade väljatoomine. Nende osakaal, kes nimetas **tervishoidu** ühe kõige olulisema küsimusena Eestis, tõusis poole aastaga 35 protsendipunkti. Eesti haiglate koroonaosakondade olukord rõhub probleemi tõsidust ning kodanikud teadvustavad seda murekohta. Tervishoidu tajuvad probleemina rohkem vanemaalised – üle 55-aastased – ning majanduslikku olukorda pigem nooremad elanikud.

Haridussüsteemi probleemid, mis eelnevas laines jäid pigem teiste küsimuste varju, on taas esile tõusnud. 2020. aasta suvises laines oli haridussüsteemi kui olulise küsimuse tähtsus langenud – tõenäoliselt seetõttu, et muud olulised teemad domineerisid, kooliealised noored

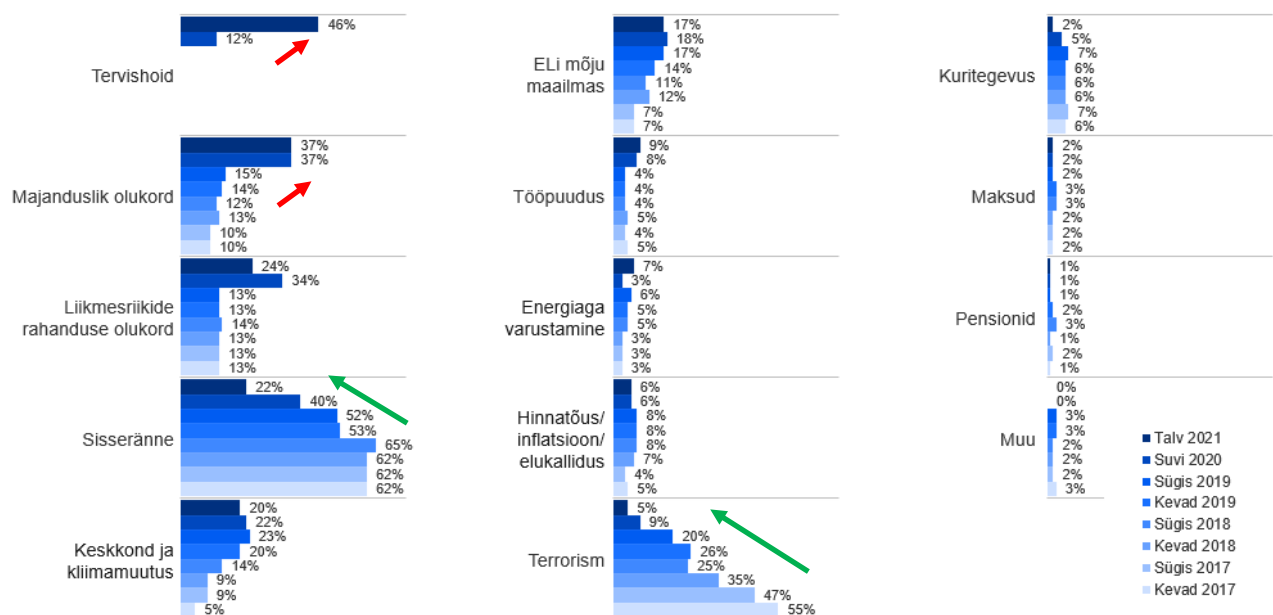
ja lapsed olid suvepuhkusel ning kaugõpet ei olnud veel väga pikaajaliselt kogetud. Nüüd, kui olukord on teine ning teatud osa elanikkonnast tajub otseselt koduõppe mõjusid ja raskusi, on ka probleem taas esile kerkinud. Haridussüsteemi näevad enam probleemina üksikvanemad.

Teised teemad nagu hinnatõus/inflatsioon/elukallidus, pensionid ning maksud on tänava tagaplaanile jäänud. Hetkel on koroonaviiruse pandeemiaga seotud teemad enim muret tekitavad ning muud teemad ei ole olulisuses esikohal. Pensioniteema on samuti koroonakriisi valguses pigem varju jäänud ning pensionireformieelne furoor on vaibunud.

2 Kõige olulisemad teemad Euroopa Liidus

Nii Eesti kui ka teiste liikmesriikide elanikud peavad Euroopa Liidu kõige olulisemateks murekohtadeks tervishoidu ja majanduslikku olukorda.

QA5: Millised on Teie arvates kaks kõige olulisemat küsimust, millega Euroopa Liit hetkel silmitsi seisab?

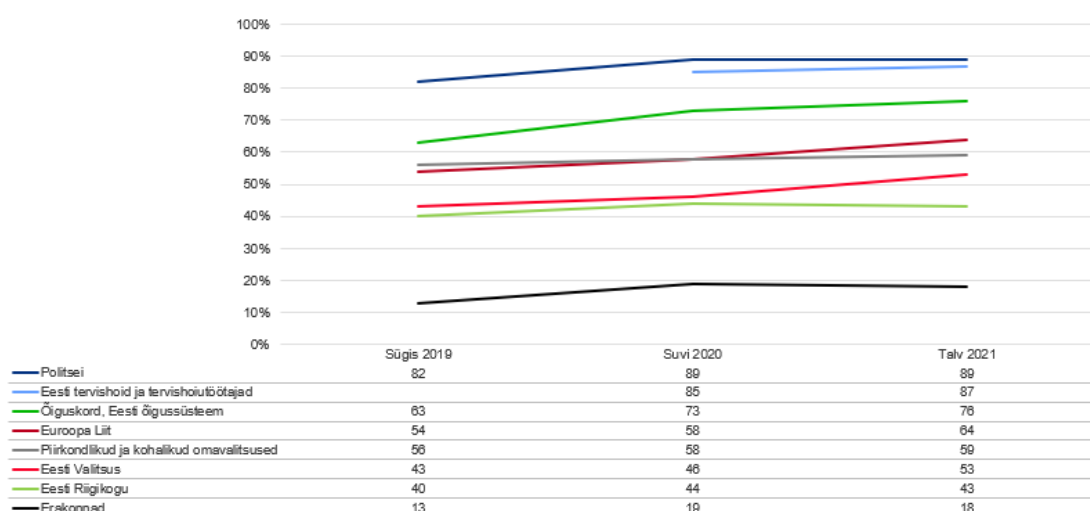
Eesti vastajate silmis on nii Euroopa Liidu kui ka Eesti murekohad sarnased, ning otseselt seotud koroonaviiruse pandeemiaga. **Tervishoiu** mainimine on ka siinkohal eelmise lainega võrreldes oluliselt tõusnud – 46% Eesti elanikest peab seda üheks kõige olulisemaks küsimuseks, millega Euroopa Liit hetkel silmitsi seisab. Teine oluline aspekt on **majanduslik olukord**.

Oluliselt on langenud sisserände kui olulise teema mainimiste osakaal. Kuna fookuses on pandeemiaga seotud probleemid, on varasemalt terav teema vastajate mõtteis vaibunud. Ka terrorismihirm on viimase nelja aasta madalaimal tasemel.

II. INSTITUTSIOONIDE USALDUSVÄÄRSUS

Institutsioonide usaldusvärsuse puhul on toimunud nii tavapäraseid kõikumisi kui ka märkimisväärseid muutuseid pikaajalises trendis.

QA6: Kuivõrd Te usaldate teatud institutsioone? Kas iga järgneva institutsiooni puhul Te pigem usaldate seda või pigem ei usalda? (Joonisel on usalduse koguprotsent)

Jätakuvalt on Eesti elanike silmis kõige usaldusväärsem institutsioon politsei. Eelmisel aastal tulid uuena juurde **tervishoid ja tervishoiutöötajad**, mis on samuti esirinnas koht võtnud kui üks usaldusväärsemaid institutsioone Eesti kodanike silmis. See on väga positiivne tulemus, kuna tervishoiusüsteemi ja -töötajate usaldamine aitab kaasa koroonaviiruse seljatamisele.

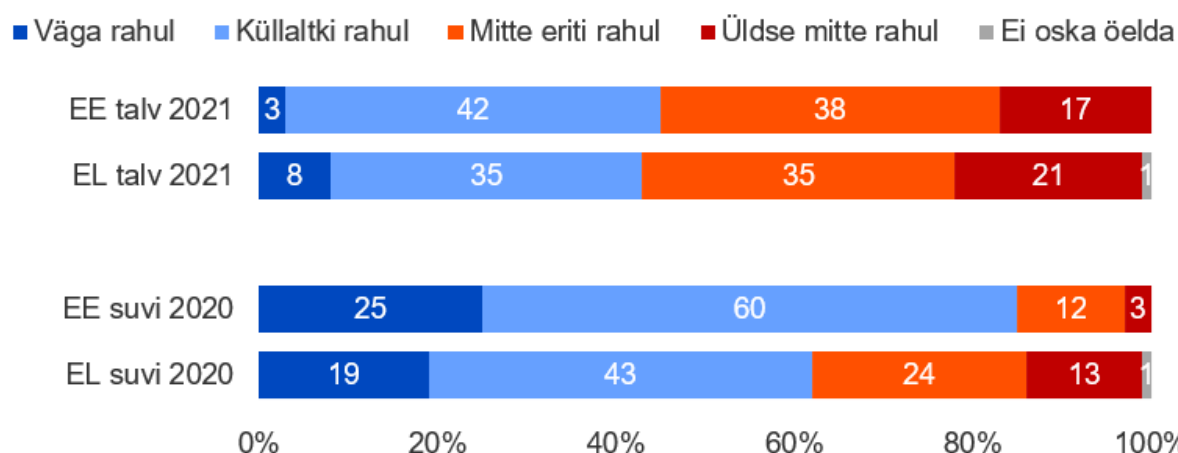
Euroopa Liit on jõudnud kõrgeima tulemuseni viimase seitsme aasta jooksul, nimelt väljendab Euroopa Liidu vastu usaldust kaks kolmandikku Eesti elanikest. Usaldus on keskmisest tugevam nooremate ja kõrgema haridusega elanike hulgas.

Eesti valitsuse usalduse osakaal on paremas seisus kui eelnevas (2020. a suve) uuringulaines. Erakonnad on jätkuvalt madalaima usaldusvärsusega institutsioon.

III. TOIMETULEK KORONAVIIRUSE PANDEEMiaga

1 Rahulolu pandeemiavastaste meetmetega

QA10.1: Kui rahul Te üldiselt olete meetmetega, mida võttis koroonaviiruse pandeemiaga võitlemiseks Eesti (EL raames iga riigi kohalik) valitsus?

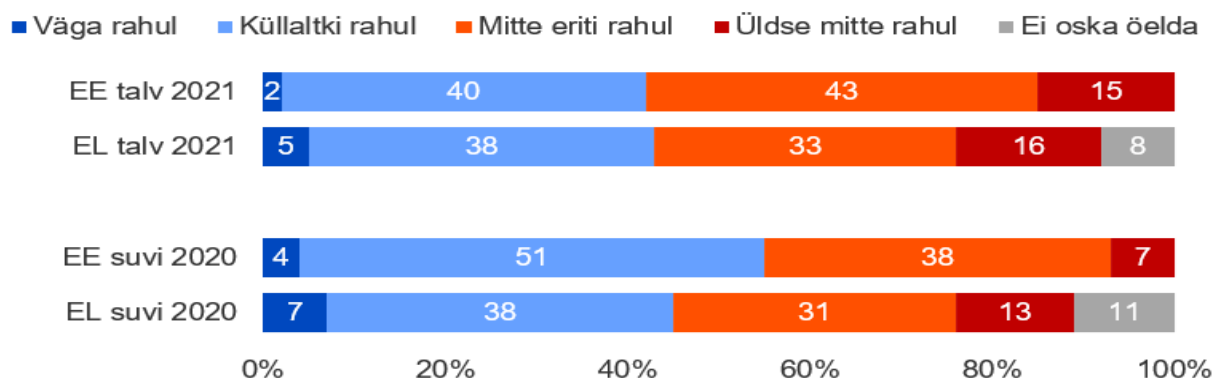
Võrreldes eelmise aastaga on inimeste rahulolu Eesti Valitsuse poolt kasutusele võetud COVID-19 vastaste meetmetega tunduvalt madalam. Kui 2020. aasta suvel oli 85% elanikest valitsuse meetmetega väga või küllaltki rahul, siis käesolevas COVID-19 laines väljendab rahulolu vaid 45% Eesti elanikest. Rahulolu vähenemise põhjusteks on eelkõige kõrged nakatumisnäitajad küsitlusperioodil, aga ilmselt ka elanikkonna üldine väsimus olukorrast ning vaksineerimisega seotud probleemid, nagu vastuolud ja segadus kommunikatsioonis, vaktsiini hankimise raskused jne. Rahulolematust väljendasid rohkem nooremad vastajad.

Seejuures tuleb mainida, et Eesti elanike 2020. a suvel väljendatud rahulolu oli Euroopa võrdluses väga suur – oluliselt kõrgem Euroopa Liidu liikmesriikide keskmisest (62%). Selle põhjustas üleüldine meeleolu tõus suvel, kui olukord muutus järk-järgult positiivsemaks ning tundus, et pandeemia on peagi lõppemas.

Hetkeolukorras on Eestis valitsuse meetmetega rahulolu ning rahulolematuse osakaalud vastavalt 45% ja 55%, mis on lähedased EL27 keskmisele. Balti riikide võrdluses on hoiakud sarnased Leedus (52% rahul ning 48% mitterahul), kuid oluliselt kriitilisemad Lätis (21% rahul ning 79% mitterahul).

Lisaks Eesti valitsuse meetmetele küsiti hinnangut ka Euroopa Liidu meetmetele võitluses koroonaviiruse pandeemiaga.

QA10.3: Kui rahul Te üldiselt olete meetmetega, mida võttis koroonaviiruse pandeemiaga võitlemiseks Euroopa Liit?

42% Eesti kodanikest on rahul Euroopa Liidu meetmetega koroonaviirusega võitlemisel ning 58% ei ole rahul. EL27 keskmine tulemus väljendab sarnast hoiakut. Nagu eelnevalt mainitud, olid inimesed 2020. aasta suvel optimistlikumad kui praegu. Ka Euroopa Liidu liikmesriikide keskmine oli positiivsem, kuid erinevus on väiksem kui Eesti elanike hinnangutes.

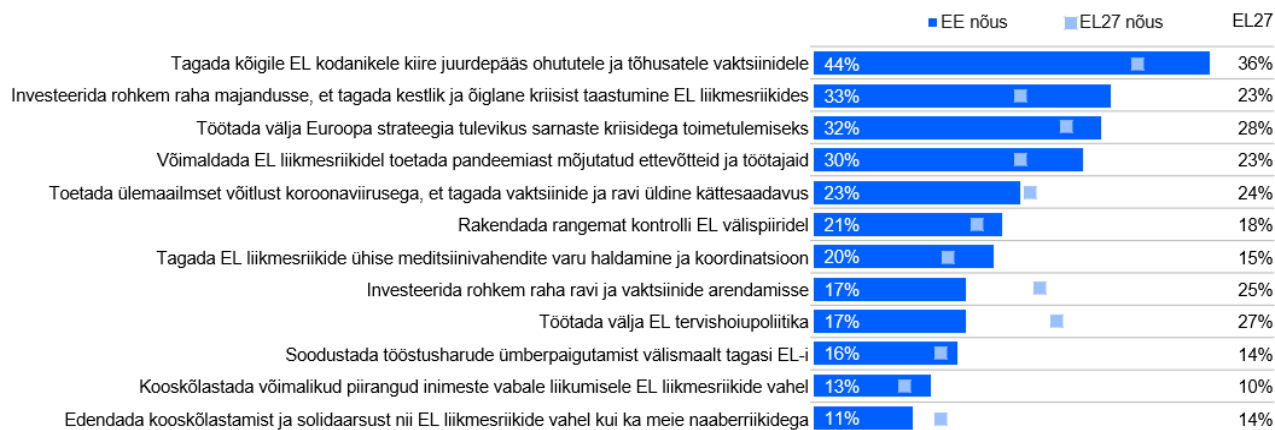
Kõike suurem on rahulolu Euroopa Liidu meetmetega Taanis (68%), Leedus (67%) ja Portugalis (66%). Suure rahulolematuse osakaaluga on riigid nagu Hispaania, Luksemburg, Belgia ja Tšehhi (60% või enam rahulolematuid), kelle nakatumisnäitajad on olnud ka oluliselt kõrgemad Euroopa keskmisest.

2 Euroopa Liidu prioriteetid võitluses koroonaviiruse pandeemiaga

Nii Eesti kui ka Euroopa Liidu kodanikud peavad kõige olulisemaks, et Euroopa Liit tagaks kõigile kodanikele kiire juurdepääsu ohututele ja tõhusatele vaktsiinidele. Selle väite poolt on 44% Eesti vastajatest ning 36% vastajatest kogu Euroopa Liidus.

Kolmandik Eesti inimestest on ka suuremate majandusinvesteeringute poolt, et tagada kestlik ja õiglane kriisist taastumine terves Euroopa Liidus. Samuti toetatakse seda, et töötada välja strateegia sarnaste kriisidega toimetulemiseks tulevikus. Kogu EL27 lõikes on toetus strateegia väljatöötamisele suurem kui majandusse investeerimisse. Seega saab liikmesriikide keskmise najal öelda, et toetatakse rohkem Euroopa Liidu tervishoiupoliitika väljatöötamist, mida Eesti inimesed on vähem tähtsustanud.

QA11: Ja mis peaks olema nüüd Euroopa Liidu prioriteet võitluses koroonaviiruse pandeemiaga?

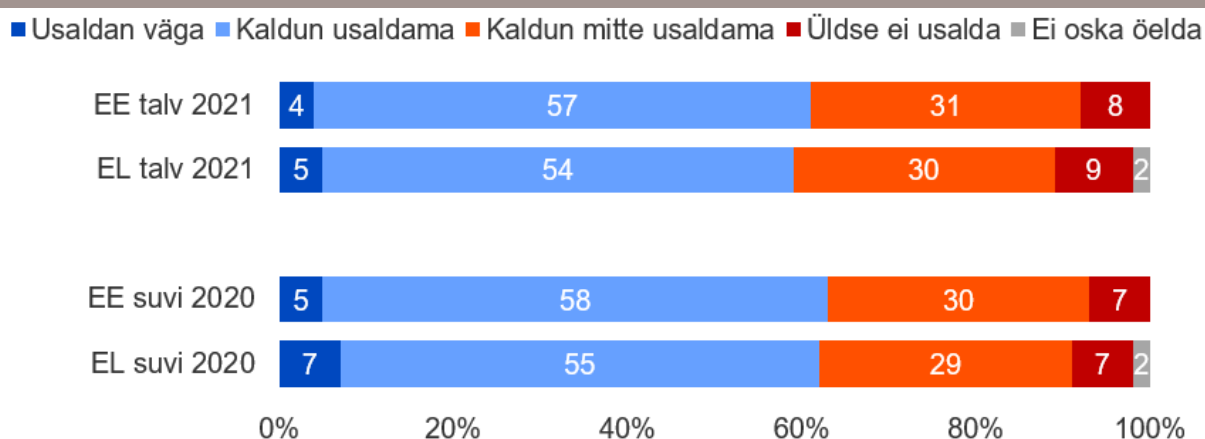

Väikseim on toetus – nii Eestis kui ka EL27 keskmiselt – solidaarsuse edendamisele ning vaba liikumise piirangutele.

3 Euroopa Liidu usaldusväärsus otsuste langetamisel

Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud väljendavad Euroopa Liidu otsuste langetamise suhtes pigem kõrget usaldust.

QA12: Kui mõelda Euroopa Liidu tegevusele koroonaviiruse pandeemia ajal, siis kui suurel määral Te usaldate või ei usalda Euroopa Liitu seoses õigete otsuste langetamisega tulevikus?

2021. aasta talvises laines usaldab 61% Eesti elanikest Euroopa Liidu otsuseid ehk peab EL-i otsuseid õigeks ja tegevust hetkeolukorras adekvaatseks. 2020. aasta suvises laines oli usalduse osakaal 63%, mis ei ole oluliselt erinev tänasest tulemusest.

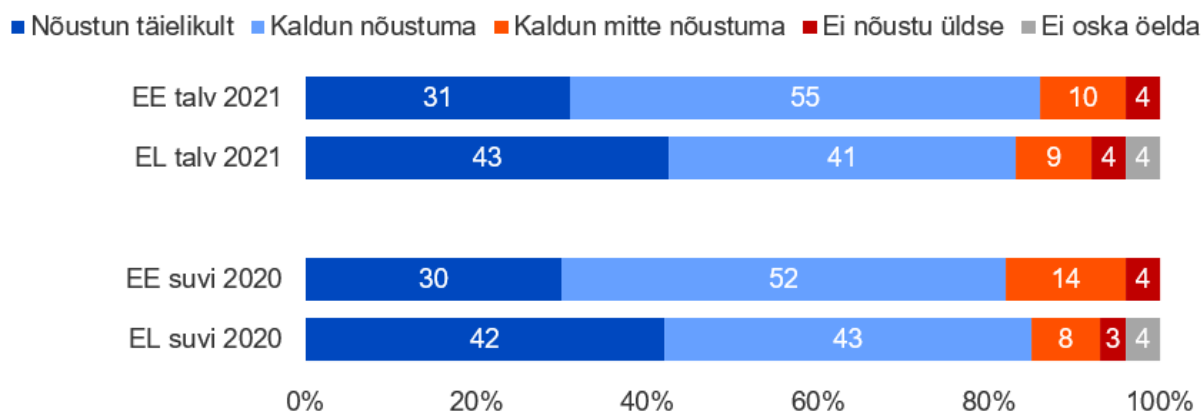
Nii eelneval aastal kui ka hetkel on Eesti hinnangud EL27 keskmisele väga sarnased ning mõningal määral isegi positiivsemad. See kinnitab taas, et Eesti elanikud usaldavad seda, mida Euroopa Liit teeb koroonaviiruse pandeemiaga võitlemiseks. Neid, kes Euroopa Liitu üldse ei usaldaks, on vaid 8% Eesti elanikest.

Kõige suurem on usaldus Euroopa Liidu meetmete vastu Portugalis, mille elanikest lausa 89% on Euroopa Liidu otsuste suhtes positiivselt meelestatud. Kõrge (üle 70%) on usaldus Euroopa Liidu otsuste vastu ka Taanis, Maltal, Ungaris, Leedus ja Horvaatias. Kõige skeptilisemad on aga Hispaania, Tšehhi ja Austria.

4 Euroopa Liidu vahendid kriisidega toimetulekuks

Valdav osa Eesti elanikest arvab, et Euroopa Liidule tuleks anda vahendid, et sarnaste kriisidega kui COVID-19 pandeemia tulevikus paremini toime tulla. Eestis nõustub selle väitega täielikult 31% ning pigem nõustub 55%. Osakaalud on ka suuremad kui eelnevas, 2020. aasta suvises uuringulaines.

QA13.3: Kui mõelda koroonaviiruse pandeemia tagajärgedele, siis kuivõrd Te nõustute või ei nõustu sellega, et Euroopa Liidule tuleks anda vahendid, mille abil koroonaviiruse pandeemiaga sarnaste kriisidega tulevikus paremini toime tulla

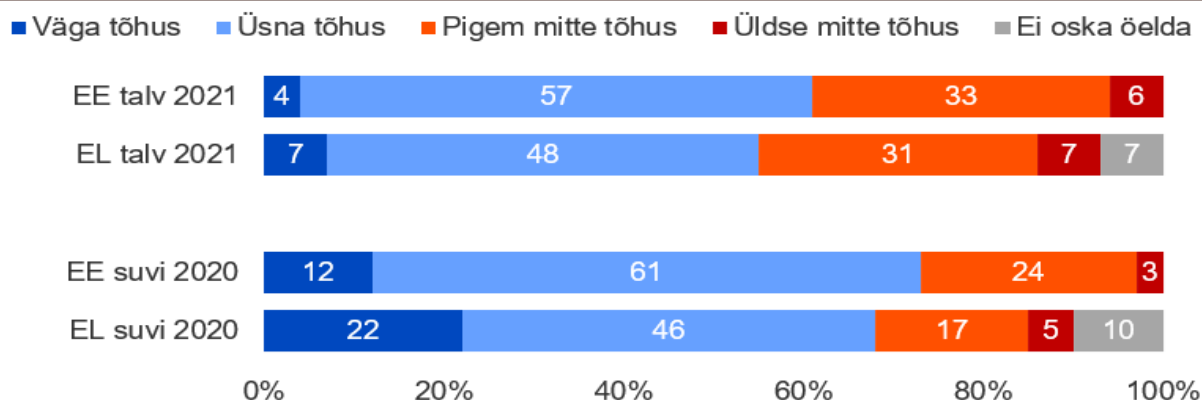
5 Euroopa Liidu taastekava majanduse toetamiseks

Euroopa Liidu taastekava on olnud koroonaviiruse pandeemia mõjude leevendamisel oluline teema. Taastekava peetakse pigem tõhusaks, kuid seejuures mitte nii kõrgel määral kui 2020. aasta suvises uuringulaines.

Tänavu peab taastekava tõhusaks 61% Eesti elanikest ning 55% Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikest. Eelmises laines olid osakaalud vastavalt 73% ning 68%. Seega on nii Eesti kui ka EL27 liikmesriikide elanike hinnangud langenud samaväärselt ning inimesed on meetme tõhususes veidi kõhklevamad. Sellegipoolest ollakse pigem taastekava tõhususe usku.

Taastamiskava tõhususse usuvad enim Iirimaa ja Malta kodanikud; Soome elanikud usuvad sellesse kõige vähem.

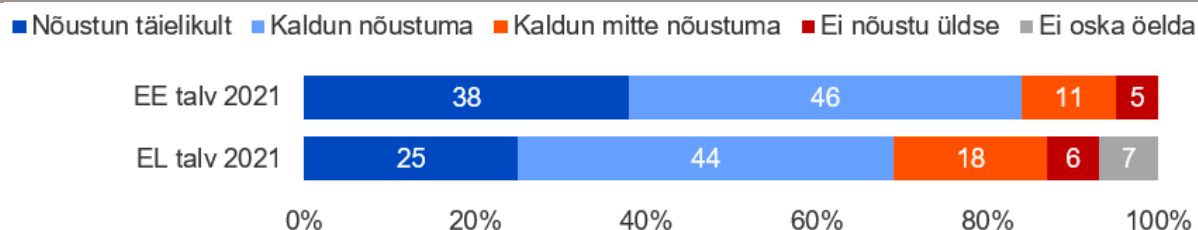
QA15: Euroopa Liit on koostanud 750 miljardi euro suuruse taastamiskava majanduse toetamiseks toetuste ja laenude abil (järgmise põlvkonna Euroopa Liit). Kui efektiivne või mitte on Teie arvates see meede, et tegeleda koroonaviiruse pandeemia mõjudega majandusele?

6 Euroopa Liidu roll COVID-19 vaktsiinide tagamisel

Valdav osa Eesti elanikest arvab, et Euroopa Liidul on oluline roll COVID-19 vaktsiinide kättesaadavuse tagamisel Eestis. Selle väitega nõustub täielikult või kaldub nõustuma 84% küsitletutest. See protsent on tunduvalt kõrgem Euroopa Liidu liikmesriikide keskmisest (69%). Samaselt Eestile usuvad EL-i olulisse rolli vaktsiinide tagamisel Belgia, Taani, Küpros, Malta ning ka Soome ja Rootsi. Ka Läti ja Leedu on ligilähedase nõustumise osakaaludega (vastavalt 80% ja 81%). Kõige vähem usuvad EL-i rolli vaktsiinide hankijana Saksamaa, Tšehhi, Prantsusmaa ja Itaalia.

QA18.4: Kuivõrd Te nõustute või ei nõustu iga järgmise väitega, et Euroopa Liidul on oluline roll selle tagamisel, et Eestis oleksid COVID-19 vaktsiinid kättesaadavad.

KOKKUVÕTE

Koroonakriis on avaldanud olulist mõju Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike hinnangutele ja arvamustele, kuna elu ei ole hetkel tavapärasel seisul ning lahendusi nõudvaid murekohti on mitmeid. Eesti elanike arvates on hetkel Eesti riigi kõige olulisemaks teemaks tervishoid – seda on välja toonud lausa kaks kolmandikku Eesti kodanikest. Teema on kriitiliselt oluline just käesolevas laines, kuna inimesed on teadlikud haiglate keerulisest olukorrast ning teema tõsidusest. Suure vahega järgnevad oluliste küsimustena majanduslik olukord ning tööpuudus – mõlema tähtsus on alates 2020. aasta suvisest COVID-19 lainest tõusnud, ehk tõus on toimunud pandeemia mõjul. Vähenenud on hinnatõusu ning pensionite kui oluliste küsimuste mainimine.

Eesti vastajad näevad ka Euroopa Liidu kõige olulisema väljakutsena tervishoidu, millele järgneb majanduslik olukord. Sisserände tähtsus on viimase kahe laine jooksul oluliselt langenud, kuna hetkel on koroonaviiruse pandeemiaga seotud teemad kriitilisemad ning muud küsimused jäävad tagaplaanile.

Institutsioonide usaldusväärsuses on esirinnas taas politsei ja kaitsevägi, kuid ka uuringusse hiljuti lisatud Eesti tervishoiusüsteem ja tervishoiutöötajad. Euroopa Liidu usaldusväärsus on Eesti elanike hulgas viimase seitsme aasta kõrgeim – EL-i usaldab kaks kolmandikku Eesti elanikest. Eesti valitsuse usaldusväärsus on samuti tõusnud, olles kõrgem kui eelneval suvel. Erakondade usaldusväärsus on jätkuvalt kõige madalam.

Eesti inimeste hinnang Eesti valitsuse meetmetele võitluses koroonaviiruse pandeemiaga on keskpärane. Hoiak on oluliselt negatiivsem kui 2020. aasta suvises laines, kui inimesed olid optimistlikud ning lootus oli, et pandeemia on peagi läbi. Eesti käesoleva laine tulemused ei erine suuresti EL27 keskmisest. Euroopa Liidu meetmetega ollakse samuti keskpäraselt rahul.

Eesti kodanikud leiavad, et Euroopa Liidu tuleviku prioriteet number üks peaks olema vaktsiinide ohutuse ja kiire juurdepääsu tagamine kõigile EL-i kodanikele. Samuti ootavad inimesed rohkem investeringuid majandusse, et tagada õiglane kriisist taastumine liikmesriikides. Ka strateegia sarnaste kriisidega toimetulekuks tulevikus on Eesti kodanike silmis tähtis.

Inimesed usaldavad Euroopa Liidu otsuseid ning see ei ole eelmise suve koroonalainega võrreldes oluliselt muutunud. Eesti hoiak on seejuures sarnane EL27 keskmise tulemusega. Nõustatakse ka sellega, et Euroopa Liidule tuleks anda vahendid koroonaviiruse pandeemiaga sarnaste kriisidega paremaks toimetulekuks.

Euroopa Liidu taastekava majanduse toetamiseks leiab pigem poolehoidu, kuid selle tõhususes kahtlejad on enam kui eelmisel suvel. Küll leiavad Eesti inimesed aga, et Euroopa Liidul on oluline roll vaktsiinide kättesaadavuse tagamisel. Selles punktis on Eesti kodanikud Euroopa Liidu vastu usaldavamad kui EL27 kodanikud üldiselt.